

LISTUJEME KNIHOU „KRAJEM SOUTOKU VLTAVY SE SÁZAVOU“

Dlouhé zimní večery jsou jako stvořené pro četbu knížek, na které přes léto nezbývá čas. A tak zalistujte knihou Krajem soutoku Vltavy se Sázavou. Nechte se unášet proti proudu času do doby, kdy Vltavu křižovaly parníky plné výletníků z Prahy. Nastrojené milostpaní v doprovodu galantních pánů vyrážely do Svatojánských proudů, kde z šífu vedeného zkušeným plavcem obdivovaly krásy přilehlých skal, výskalý pod sprchou vltavských peřejí a tajily dech při vyprávění šífařů o nešťastné dívce Mařence, která ukončila svůj život skokem ze skály.

V minulém čísle Zpravodaje jsme vás informovali, že vychází nová knížka o našem kraji. Protože podobných publikací je jako šafránu, nebude na škodu, zmíníme-li se o knize Vojtěcha Pavelčíka ještě jednou. V médiích se rozšířila informace, že kniha zachycuje krajinu, která zmizela v důsledku výstavby přehrad. Takových publikací vyšlo v nedávné době několik, a tak by tato byla jen další z řady. Vojtěch Pavelčík však sestavil knihu zcela ojediněle, která má daleko širší záběr. Taktéž sice připomíná krajinu zmizelou, ale ne v důsledku tak dramatických zásahů jako je napuštění přehradního jezera. Vystačí si s pouhým „zubem času“.

Křest knihy – zleva autor V. Pavelčík, kmotr K. Čáslavský, starosta Davle J. Prokůpek

Na 260 fotografiích je zachyceno přes 80 městeček, obcí a osad od Strnad, přes Slapy až po Krhanice. Autorem fotografií je davelský fotograf Josef Dvořák, který snímky pořídil v letech 1915 – 1965, přičemž převažují záběry z 20. a 30. let minulého století. Každá fotka je doplněna stručným popisem zobrazeného místa a jeho historií. Kniha nás tak přenesla do doby, kdy se kraj dočkal díky přílivu letních hostů velkého rozkvětu. Je až s podivem, kolik restaurací, hostinců a sezónních kiosků bylo v našem okolí provozováno. V každé obci bylo takových podniků několik a často stály i v těsné blízkosti, ale nacházely se i v malých osadách nebo na samotách, kam z dnešního pohledu snad ani nemohl nikdo zabloudit. S hostinci byl spojen i bohatý kulturní život v obcích, ve společenských sálech

se konaly zábavy a plesy, svá vystoupení zde pořádaly ochotnické spolky.

Z vyprávění osudech obcí, domů a jejich majitelů nejvíce zaujme osud „Vltavěnky“. Helena Fediová žila od mládí až do své smrti v osadě Královská mezi Ždání a Měřínem. Pocházela sice z Prahy, ale po jedné návštěvě

kraje kolem Vltavy byla natolik uchválena krásou zdejší přírody, že se rozhodla natrvalo se zde usadit. Sama si postavila srub a na osadě provozovala přívoz. Od dětství měla zdravotní problémy, ale po pravidelných koupelích ve studené řece zjistila, že všechny nemoci zmizely. Každý den po celý rok se koupala ve Vltavě a účastnila se mnoha otužileckých akcí. Neodradily ji ani třicetistupňové mrazy, ani zamrzlá řeka, do níž si neváhala sekýrou vysekat díru. Lidé se vydávali na procházku zmrzlou krajinou, jen aby mohli spatřit Vltavěnku, jak se bosá v plavkách vrhá do ledové vody. Osud Heleny Fediové je námětem románu Blanky Kubešové s názvem „Vltavěnka“, která v novém roce přibude do fondu naší knihovny.

Knihu Krajem soutoku Vltavy se Sázavou si můžete zakoupit v běžné síti knihkupectví nebo na Obecním úřadě Hradištka. Kniha může být i vhodným vánočním dárkem pro vaše blízké a bezpochyby zaujme i toho, koho historie našeho kraje dosud vůbec nezajímala.

PĚT OTÁZEK pro autora knihy VOJTĚCHA PAVELČÍKA

Co cítíte při pohledu na staré fotografie? Přepadá vás nostalgie po starých časech? Co z té doby vám v dnešní době schází?

Pro současníka je těžké si tu dobu představit jen z fotografií, když ji vlastně nezažil ani zdaleka. My tu dobu dnes vnímáme jen z černobílých fotografií a filmů. Já si třeba nedovedu představit, jak to vypadalo v barvě. Je nesporné, že mnoho současníků si dobu před 2. světovou válkou dost idealizuje. Mnohé věci nebyly takové, jak dnes vypadají, i tehdy řešili problémy a překvapivě někdy dost podobné těm dnešním. A co mi dnes z té doby schází? Především spolkový duch.

Objevili se po vydání knihy nějakí pamětníci, kteří by vám pomohli zodpovědět nějaké nevyřešené otázky?

Určitě ano. Není to tak, že by mi každou chvilku někdo telefonoval, ale třeba některé obrázky, které jsem uveřejnil za účelem identifikace na webových stránkách knihy (www.dvorak-davle.cz) se podařilo identifikovat. Další se snad ještě rozluští podaří...

Myslíte, že se vydáním knihy třeba zvýší turistický zájem o tento kraj?

Nemyslím si, že by existence knížky měla nějaký zásadní vliv na zájem lidí o tento kraj. Ten, kdo to zde nezná, tak o knihu nezavadí. Spíše doufám, že knížka podnítl zájem těch, kteří to zde znají, ale moc se nestarají o to, co se děje za plotem jejich chaty nebo domku. Celkovému zvýšení zájmu o region by určitě více pomohla větší aktivita vedení jednotlivých obcí a jejich spolupráce na propagaci regionu. Je velice smutné, když se mi dostane do rukou každoročně vydávaný katalog zajímavých turistických cílů produkovaný Klubem českých turistů a o našem regionu tam nenajdete ani písmenko. Stejně tak pokulhává třeba propagace na různých veletrzích cestovního ruchu.

Mohla by být vaše kniha jakýmsi průvodcem pro srovnání, jak krajina vypadala kdysi a dnes? Dá se dostat na místa, odkud byly pořízeny jednotlivé snímky?

Jako takový malý srovnávací průvodce by knížka jistě posloužit mohla. Myslím, že pokud někoho zajímá srovnání se současností, není nic snadnějšího, než si knížku vzít a o víkendu si udělat výlet. Některé záběry v knize uvedené je možné pořídit i dnes, u jiných budete stát v křoví, ve vodě nebo třeba u někoho v obýváku.

Nezačal jste už přemýšlet o další knize, která by shrnula další část vaší sbírky? Mají se čtenáři ještě na co těšit?

Fotografií je samozřejmě spousta a časem by určitě byl materiál i na další díl knížky s fotkami J. Dvořáka. Nepodařilo se mi prosadit realizaci knížky ve větším rozsahu, měl jsem připraveno ještě 120 snímků i s popisky. Zajímavé by byly i snímky po roce 1945, kterých bude mezi lidmi určitě více než těch starších. Těmi jsem se ale zatím ještě nezabýval. A lidé se o té době nechtějí moc bavit, mnozí nejsou na 50. léta zrovna hrdí. *Text: Lucie Hašková; foto: MF*

Beseda s Vojtěchem Pavelčíkem proběhne koncem ledna 2010 v naší knihovně. Všichni jste srdečně zváni! Datum bude upřesněno na webových stránkách Hradištka a na vývěskách.

Regionální literatura ve fondu naší knihovny:

V. Pavelčík – **KRAJEM SOUTOKU VLTAVY SE SÁZAVOU** | **PAMĚTNÍ KNIHA** spojených obcí **HRADIŠTKA, BRUNŠOVA a PIKOVIC** – CD | J. Doleček – **STŘEDOČESKÝ KRAJ** | M. Hubert – **LODĚ A PLAVBA NA STŘEDNÍ VLTAVĚ** | Kuthan, Stecker – **VLTAVA V PROUDU ČASU** | R. Nebřenský – **VLTAVA | 800 LET VÝROČÍ STĚCHOVIC**